

სამაგისტრო პროექტი: კაპიტალის ბაზრის განვითარების
პერსპექტივები საქართველოში

მაია ყარაბულაშვილი,
რომან ხაჩიძე,
ხატია ელიაური
ჯგუფის #ნომერი 4

*სამაგისტრო პროექტის ანგარიში წარდგენილია ილიას სახელმწიფო
უნივერსიტეტის ბიზნესის სკოლაში*

პროექტის ხელმძღვანელი: გიორგი მიხელიძე, ასოცირებული
პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, (2019)

შინაარსი

შესავალი	1
თავი 1. ლიტერატურის მიმოხილვა	4
1.1 კაპიტალის ბაზრის არსი.....	4
1.2 კაპიტალის ბაზრის ფუნქციები და მისი მონაწილეები	8
თავი 2.კაპიტალის ბაზარი საქართველოში	12
2.1 საქართველოს კაპიტალის ბაზრების სტრუქტურა.....	12
2.2 საქართველოს კაპიტალის ბაზრის მიმდინარე მდგომარეობა	14
თავი 3. კვლევის მეთოდოლოგია	29
თავი 4. მრავლობითი წრფივი რეგრესიის მოდელი.....	33
თავი 5. რეგრესიული ანალიზის შედეგები.....	35
თავი 6. კაპიტალის ბაზრის განვითარების შემაფერხებელი ფაქტორები	39
6.1 საქართველოს კაპიტალის ბაზარზე მოქმედი მაკროეკონომიკური ფაქტორები	40
6.2საქართველოს კაპიტალის ბაზრის განვითარების პერსპექტივები	44
დასკვნა	55
გამოყენებული ლიტერატურა:	58
დანართი	60

დიაგრამების ჩამონათვალი

დიაგრამა N 1. ფინანსური სექტორის აქტივები 2018.....	15
დიაგრამა N 2. კომერციული ბანკების მიერ ნაყიდი/გაყიდი აშშ დოლარი/ევრო დინამიკა 2013-2018	16
დიაგრამა N 3. რეპო გარიგებების რაოდენობა	17
დიაგრამა N 4. ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატების აუქციონის შედეგები	18
დიაგრამა N 5. საპროცენტო განაკვეთი სახელმწიფო ობლიგაციებზე.....	19
დიაგრამა N 6. ეროვნული ვალუტით ემიტირებული მთავრობის ფასიანი ქაღალდები მფლობელების მიხედვით	21
დიაგრამა N 7. სსი-ების მიერ ლარით დენომინირებული ფასიანი ქაღალდების მოცულობა.....	22
დიაგრამა N 8. რეგისტრირებული კომპანიების კაპიტალიზაცია პროცენტულად მშპ-სთან 2017	23
დიაგრამა N 9. საფონდო ბაზრის ბრუნვის მოცულობა პროცენტულად მშპ-სთან...	24
დიაგრამა N 10. ადგილობრივ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	25
დიაგრამა N 11. კაპიტალის ბაზარი და მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები 2017	26
დიაგრამა N 12. კაპიტალის ბაზარი და საბანკო სესხები.....	27
დიაგრამა N 13. კომერციული ბანკების მიერ იურიდულ პირებზე გაცემული სესხები მიზნობრიობის მიხედვით	28
დიაგრამა N 14 საბაზო ინფლაციის დონე თვეების მიხედვით 2019.....	41
წყარო: სტატისტიკის ეროვნული სამსახური	41
დიაგრამა N 15 საპროცენტო განაკვეთები დეპოზიტებზე კვარტლური მონაცემები (კომერციული ბანკები).....	42

აბრევიატურის ჩამონათვალი

სებ - საქართველოს ეროვნული ბანკი

მშპ - მთლიანი შიდა პროდუქტი

სსფ - საერთაშორისო სავალუტო ფონდი

აბსტრაქტი

კაპიტალის ბაზარი არის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ბაზარი, რომელსაც თავისი წვლილი შეაქვს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაში. თითოეული ქვეყანა ცდილობს, რომ განავითაროს საკუთარი კაპიტალის ბაზარი. ამისთვის ქვეყნები სხვადასხვა ღონისძიებებს ახორციელებენ, კერძოდ კი ცდილობენ დახვეწონ საკანონმდებლო ბაზა, ასევე განავითარონ არსებული ინფრასტრუქტურა, აამაღლონ ცნობიერების დონე კაპიტალის ბაზართან დაკავშირებით და ა.შ.

საქართველოში ჯერ კიდევ განვითარების დაბალ საფეხურზე დგას კაპიტალის ბაზარი. კაპიტალის ბაზრის გარკვეული სეგმენტები არ არის განვითარებული. არსებობს მრავალი დამაბრკოლებელი ფაქტორი, რომლის გამო ვერ ხერხდება კაპიტალის ბაზრის სათანადოდ განვითარება.

კვლევის ძირითად მიზანს წარმოადგენს, წარმოაჩინოს კონკრეტულად რომელი მაკროეკონომიკური ფაქტორები ახდენენ გავლენას საქართველოს კაპიტალის ბაზარზე. კვლევის მიზანია, ასევე, გამოიკვეთოს საქართველოს კაპიტალის ბაზარზე არსებული ძირითადი ფაქტორები, რომლებიც ხელს უშლის ბაზრის განვითარებას.

კვლევის ფარგლებში მოვახდინეთ მრავლობითი წრფივი რეგრესიის მოდელის აგება. მოდელის შესაბამისად გამოვლენილ იქნა ის ფაქტორები, რომლებიც გავლენას ახდენენ საქართველოს კაპიტალის ბაზარზე. კვლევის პროცესში მოვახდინეთ საქართველოს კაპიტალის ბაზარზე არსებული ვითარების მიმოხილვა და ანალიზი, განვსაზღვრეთ კაპიტალის ბაზრის არსი, საქართველოს კაპიტალის ბაზრის სტრუქტურა, მოვახდინეთ საქართველოს კაპიტალის ბაზრის განვითარების გზების იდენტიფიცირება.

Abstract

The capital market is one of the most important markets that contributes to the development of the country's economy. Each country is trying to develop its own capital market. The countries carry out various activities, namely to try to improve the legislative base, to develop existing infrastructure, to raise awareness of the capital market and so on.

In the lowest level of development still exists in the capital market. Some segments of the capital market are not developed. Due to a number of impediments, the capital market can not be properly developed.

The main goal of the research is to demonstrate which macroeconomic factors affect Georgian capital market. The goal of the research is to outline the main factor on Georgian capital market that prevents market development.

Within the survey, we have built a multiple linear regression model. According to the model, the factors were identified, which are affectin Georgian capital market. During the research process, we reviewed and analyzed the situation on Georgian capital market. Determine the essence of the capital market, the structure of the capital market of Georgia. We have identified the development ways of Georgia's capital market.